

Kronik

januar - marts 1995

True To Type • Tryk fra engelske privatpresser

Udstilling i Det kongelige Bibliotek Slotsholmen, 17. januar - 11. marts 1995

Udstillingens tese var, at på trods af, at det kommercielle bogmarked domineres af offset tryk og desk top publishing, har den håndsatte bog stadig en vigtig rolle at spille og er stadigvæk sprællevende. Det demonstreredes tydeligt i udstillingen.

Her var muligheden for at opleve, hvad masseproduktion netop *ikke* giver: smukke tryk, design på højeste niveau, indbinding i allerbedste håndværksmæssige tradition og ikke mindst en holdbarhed, som vore dages øvrige tryksager ikke kan leve op til. - Udstillerne holder stædigt fast i traditionen fra Johann Gutenbergs opfindelse af støbte typer i 1443.

De 24 trykkerier, hvis arbejder var repræsenteret i udstillingen, laver oftest bøger i små oplag, kort, programmer, billetter. Udstillingen viste udsøgte miniaturer og omhyggeligt udførte 'foldebøger'; sjældne og sjældent benyttede skrifter som Walbaum, Mole Foliata, Trump Medieval og Nicolas Cochin.

Også papiret, der trykkes på, er eksotisk: Simili Japon, Arjomari og Basingwerk Parchment.

Udstillingen gav den danske offentlighed en enestående mulighed for at se og beundre bøger, der i alle detaljer er udført med fantasi og dristighed, i traditionelle og utraditionelle materialer, med farver og liv.

Udstillingen var produceret af Crafts Council, London, og det var med stor glæde, at Det kongelige Bibliotek lagde rum til udstillingen i Danmark.

Netop Det kongelige Bibliotek, der som en af sine hovedfunktioner har den at

være Danmarks Bogmuseum, med materiale om alle facetter af bogens historie, var den naturlige ramme om udstillingen *True To Type*.

I forbindelse med udstillingen holdt udstillingens tilrettelægger, Colin Banks, 10. marts 1995 et foredrag: *Macintosh; The Denial of the Flesh*, i Det kongelige Biblioteks foredragssal.

I sin forelæsning kom han ind på de små privatpressers fortsatte betydning i et moderne typografisk miljø, hvor Macintosh er blevet det grundlæggende værktøj.

Forhalsmontren

I januar 1995 vistes Det kongelige Biblioteks eksemplar af *Lipperts daktyliotek*. Interessen for antikkens signetringe eller "gemmer" opstod i renaissanceen. Ved flere fyrstehoffer i Europa oprettedes gemmesamlinger, såkaldte dactyliothecæ, "fingeringsamlinger".

Philipp Daniel Lippert (1702-85), der var ansat ved porcelænsfabrikkerne i Meissen og Dresden, opfandt en porcelænsagtig masse, hvorved der skabtes mulighed for at masseproducere positivaaftryk af signeter fra disse samlinger i naturlig størrelse.

Mellem 1755 og 1762 producerede Lippert aftrykssamlingen *Dactyliotheca universalis*. Aftrykkene opbevaredes i skuffer, der anbragtes i små skabe i form af foliantbind. I forbindelse med aftrykkene udfærdigedes en katalog over samlingen på latin 1755-62 og på tysk 1767-76.

Der er bevaret otte eksemplarer af Lipperts daktyliotek, af hvilke tre findes i Danmark; ét i Det kongelige Bibliotek og to i Nationalmuseets Antiksamling.

I februar-marts 1995 vistes en udstilling om *Bellmaniana i Danmark*, i anledning af 200-året for Bellmans død, arrangeret af førstebibliotekar Annika Salomonsen.

Brasiliansk litteratur • særegen og mangfoldig

Udstilling i Det kongelige Bibliotek Amager, 14. - 27. marts 1995

Hvad er brasiliansk litteratur? kan man spørge.

I begyndelsen, mens landet endnu var en koloni, var det litteratur, som blev importeret til landet; senere, fra 1800-tallets første halvdel og uafhængigheden af Portugal i 1822, kan man tale om litteratur fra selve Brasilien, skrevet af brasilianere for brasilianere. Dette århundredes brasilianske litteratur tager sit udgangspunkt i en revurdering, en ideologisk og historisk selvkritik, med det formål at udvikle landet kulturelt.

Udstillingen viste mangfoldigheden i hele den brasilianske litterære udvikling; fra 1500-tallets litteratur under stærk europæisk indflydelse og op til vor egen tid.

Udstillingen var en plancheudstilling, lavet af det brasilianske kulturministerium til præsentation på den internationale bogmesse i Frankfurt i 1994, hvor Brasilien var årets tema.

Den lagde vægt på at vise, at det enkle, folkloristiske indtryk af Brasilien - på én gang Paradisisk og særpræget - som mange går rundt med, ikke holder. Brasilien er meget mere, bl.a. et land der har udviklet varig demokratisk frihed.

Det brasilianske kulturministerium betoner i plancheudstillingen landets litterære mangfoldighed og viser et moderne samfund, der er fuldt ud i stand til selv at skabe og udvikles kulturelt.

Ved udstillingsåbningen 14. marts 1995 talte forfatteren Peter Poulsen.

Chr. Ejlers' 60 års fødselsdagsudstilling i Fiolstræde

Det kongelige Bibliotek Fiolstræde var 24. febr. - 15. marts 1995 vært ved en udstilling arrangeret af Erik Ellegaard Frederiksen, Søren Møller Christensen og Jørgen Harne, i anledning af forlæggeren Christian Ejlers 60 år fødselsdag.

Nye bøger

Danske Provinstryk 1482-1830

En bibliografi udarbejdet af Grethe Larsen under redaktion af Erik Dal. Bd. II: Nordjylland. Det danske Sprog- og Litteratur og Det kongelige Bibliotek. (I kom-

mission hos C. A. Reitzels Forlag). 1995. XXXII + 156 s. Indb. kr. 350,-. Bd. I-VI i abonnement kr. 312,50 pr. bind.

Med støtte fra Tuborgfondet er bd. II af dette hovedværk inden for den historiske del af nationalbibliografien nu udkommet.

Hvis man turde give det en umådelig lang undertitel, ville den være: Bibliografi over bøger, småtryk og blade trykt i det nuværende Danmark (uden for København), ordnet efter by, bogtrykker og trykkeår - til brug for lokal-, person-, erhvervs- og boghistoriske undersøgelser. Dertil kan føjes, at bibliografien også vil kunne bruges i forbindelse med den forskning i læsevaner, som er blevet aktuel i de senere år. For hvert tryk gives udførlige bibliografiske og typografiske data.

Mens bd. I var domineret af bogtrykkerierne ved Sorø Akademi, præsenterer bd. II den almindelige bogtrykkerivirksomhed i to jævnbryrdige nordjyske byer, Viborg primært 1737ff. og Aalborg 1745ff. med c. 440 tryk fra hver. Udover undersøgelser knyttet til den enkelte by giver dette bind på grund af sammenfaldet i periode og omfang tillige gode muligheder for sammenlignende undersøgelser, hvad allerede registrene antyder. Til de to store byer følger sig Thisted 1823ff. (med 13 tryk), hvis første bogtrykker i 1828 også blev Rønnes første, jfr. bd. I.

Et dansk polyteknisk tidsskrift 1826-1842.

Indhold og register til Georg Frederik Ursin's Magazin for Kunstnere og Haandværkere, 1. og 2. Rk. & Nyt Magazin for Kunstnere og Haandværkere. Ved Michael Wagner. 1995. 96 s. Kr. 50,-

Magazin for Kunstnere og Haandværkere er et levn fra det gryende moderne teknologiske Danmark og kan berette om teknikkens samtidige udvikling i ind- og udland. Det viser informationsstrømme og deres betydning og diskuterer samfundets stade i forhold hertil.

Magazinet var en hjørnesteen i den beskedne tekniske offentlighed, der var under opbygning herhjemme i første halvdel af 1800-tallet. I løbet af 1830'erne begyndte det videnskabelige miljø på den polytechniske Lærestalt, indviet i 1829, i stigende grad at præge indholdet i magasinet.

Men videnskabeliggørelse udføres af specialister, og specialisering er en sag for eksperter, snarere end noget for den bredere offentlighed. Dermed forsvandt behovet for et polyteknisk magasin med beretninger af bredt og sagligt orienterende karakter.

Dania Polyglotta

Det kongelige Bibliotek har udsendt et nyt bind af *Dania Polyglotta*, den årlige fortegnelse over fremmedsproget litteratur om Danmark og udenlandsk litteratur med tilknytning til vort land.

Bibliografien omfatter 2.667 bøger og artikler, fordelt på hele 39 sprog: fra galicisk og katalansk til mongolsk og japansk, og stoffet er ordnet efter emne præcis på samme måde som bøger er ordnet på hylderne i et folkebibliotek, så det er let at gå til for en dansker som vil informere udlændinge om Danmark. Men det benyttede emneordningssystem ligger også tæt på internationale systemer og vil derfor være nemt at forstå i udlandet.

I bogen støder vi overalt på H.C. Andersen. I 1991 var det 150 år siden vor vidtberejste digter aflagde en visit på Malta, meget levende skildret i *En Digters Bazar*. I den anledning havde vor på Malta bosatte litteraturkyndige landsmand Sven Sørensen arrangeret en imponerende H.C. Andersen-udstilling, hvis katalog vi finder beskrevet på side 20. En artikel om besøget er registreret s. 80, og s. 158 optræder en oversættelse af Andersen-eventyr til maltesisk, en særpræget europæiseret arabisk dialekt: *Sirenella u stejjer ohra*; disinji ta' Frank Schembri.

Iøvrigt er Andersen som sædvanlig repræsenteret med flere snese af oversættelser, mest af eventyr, men 1991 har dog tillige bragt en italiensk oversættelse af Italien-afsnittet af *En Digters Bazar*, såvel som en italiensk oversættelse af Nørregaard-Nielsens bog om digterens tegninger fra Italien.

For at dvæle endnu et øjeblik ved Middelhavet kan vi nævne en græsk udgave af Christiane Lüths *Athen-dagbog 1847-48*, samt græske oversættelser af *Vinterbørn* og *Dansen med Regitze*.

De skønlitterære oversættelser er stærkt prægede af moderne litteratur og mange børnebøger, dog finder man enkelte klassikere som *En Jøde* på tysk, *En Sjæl efter Døden* på engelsk, og sågar Blicher på japansk.

Kierkegaard er oversat til japansk og talrige andre sprog, og litteraturen om ham er kolossal; de påfaldende Kierkegaard-interesserede amerikanere har endda begået en bog om hans fejde med Corsaren.

Personalhistorien bringer os overhovedet vidt omkring: en stor fransk udgave af Gauguins breve til hans danske kone, Mette Gad, en 756 s. tyk tysk bog om Thorvaldsen i Rom og hans tyske venner, en norsk bog om Haarders uddannelsespolitik, en mexicansk udgave af Jørgen Nybo Rasmussens bog om *Broder Jakob*, Christian II's

broder. Og i Schweiz er *Min fynske Barndom* udgivet både på tysk og på dansk, mens udgiveren på tysk har skrevet et 5 bindsværk om Carl Nielsen.

Udover de udenlandske udgivelser kommer der naturligvis fra danske forlag og institutioner hundreder af bøger og artikler som på fremmede tungemål fortæller om hvert hjørne af vort land og belyser alle aspekter af dansk kultur og samfund. F.eks. har Hernov udgivet *Signposts to Denmark*, en meget personlig introduktion til Danmark af Dame Anne Warburton, den tidligere britiske ambassadør.

Således er Dania Polyglotta en fremragende nøgle for ikke-danskkyndige til viden om Danmark.

Erhvervelser

Boghistoriske samlinger

I 1992 udskrev Det kongelige Bibliotek i sin egenskab af Danmarks Bogmuseum en europæisk bogbindskonkurrence i anledning af 200-året for bibliotekets åbning for publikum. Af de 225 indsendte bogbind udvalgte 144 til udstilling i jubilæumsåret. Med velvillig støtte fra Edvard Pedersens Biblioteksfond, Indbindingscentralen, Ny Carlsbergfondet og Prosektor, dr.med. August Jurisch og hustrus legat indkøbtes en række af disse bogbind til biblioteket, hvor de nu ved indlemelse i bibliotekets Boghistoriske Samlinger bidrager til for nutid og eftertid at demonstrere og dokumentere europæisk bogbindskunst i 1990'erne.

Danske Afdeling

Fra Mona Moltke er som gave fra Harald og Else Moltkes bogsamling modtaget en fin samling bøger i smukke bogbind, flere med dedikationer:

Danske Folkeviser med gamle Melodier ved Thomas Laub og Axel Olrik. Tegninger af Joakim Skovgaard. Gyldendalske Boghandels Forlag. Simon Bernsteens Bogtrykkeri. 1903. Med dedikation til Else Moltke fra Simon Bernsteen dat. 9.7.1920. Bogen er indbundet i et papirbind af Anker Kyster.

Kr. Zahrtmann 31. Marts 1843 - 22. Juni 1917. Fortegnelse over hans Malerier. 1917. Indbundet af Anker Kyster i et halvbind med marmorpapir lavet af ham selv. Desuden 15 papirbind, de 12 indbundet af Anker Kyster og de 3 af bogbinderen Oscar Jacobsen.

Håndskriftafdelingen

En samling manuskripter fra forfatteren F.P. Jac.

En lille samling manuskripter efter forfatteren Martha Christensen.

Supplement til forfatteren Ole Sarvigs efterladte papirer (breve, optegnelser og tryksager).

Supplement til forfatteren Paul Hammerichs efterladte papirer.

En samling mindre manuskripter (rejsebeskrivelser, sagn m.m.) fra forfatteren Thit Jensen.

En samling scrapbøger med avisudklip fra forfatteren og journalisten Niels Ufer.

Supplement til Studenterforeningens arkiv 1980-90.

En samling breve, personalia og manuskripter efter komponisten P.E. Lange-Müller.

4 optegnelsesbøger fra kunsthistorikeren Julius Lange.

Kunsthistorikeren Francis Becketts manuskript til bogen "Frederiksborg. Slotets historie", samt diverse forelæsningsmanuskripter.

Iøvrigt har afdelingen erhvervet en række andre samlinger og enkelte breve og manuskripter af blandt andre Henrik Stangerup, Jeppe Aakjær, Christian Elling, Carl Nielsen, Thor Lange, Henri Nathansen og Gustav Wied. Opmærksomheden henledes på, at nogle af nyerhvervelserne af forskellige årsager må holdes utilgængelige indtil videre.

Kort- og Billedafdelingen

12 album med exlibris. Fra Herbert Rosencreuz.

En samling familie billeder (Plesner m.v.) hidrørende fra fru Elisabeth Vinding, f. Plesner. Fra Ib Vinding.

En større samling fotos af historiske begivenheder, lokaliteter, samt portrætter af skuespillere m.v. Fra Danmarks Grafiske Museum/Dansk Pressemuseum, Odense.

En samling familie billeder, samt topografiske billeder med relation til Østifternes Kreditforening, København, bl.a. fra byggeriet 1914-15 hidrørende fra fru Karen Thorvald Jensen. Fra Valdemar Dan-Jensen.

En stor samling nyere og ældre danske og udenlandske postkort. Fra Mogens Seerup.

En samling fotografier og dias, bl.a. nogle der har været brugt i Elias Bredsdorffs bog *Kjeld Abells billedkunst* (1979). Fra Elias Bredsdorff.

Der er i perioden erhvervet fotografier taget af følgende fotografer: Paul Graham ("Television Portraits" Jack Bradford, England, 1989), Poul R. Weile og Erik Gram: Hanssen (5 fotos kaldet "Udsnit").

Besøg

19. jan. 1995 besøg af den amerikanske kulturattaché Virgil Bodeen og ledende bibliotekar Karen Kirk Sørensen, The American Documentation Center, København.

21. jan. 1995 besøgte Svensk Fotohistorisk Selskab Billedsamlingen til en orientering om afdelingens tidlige fotografier.

3. febr. 1995 besøgte et hold fotostuderende Billedsamlingen og blev informeret om den fotohistoriske samling, især om nyere fotografi.

10. marts 1995 besøg af direktør for Forskningsministeriets forskningspolitiske søjle, Peter Lorentz Nielsen.

28. marts 1995 besøgte et hold fotostuderende Billedsamlingen og blev informeret om den fotohistoriske samling, især om nyere fotografi.

Udlån til udstillinger

Dansk sommer - norsk vinter, Schæffergården, 18. jan. - 1. marts 1995. Lån fra Kort- og Billedafdelingen.

Helios, Carl Nielsen-Museet, 1. febr. - 1. april 1995. Lån fra Musikafdelingen.

Fiamminghi a Roma, 1508-1608, Palais des Beaux-Arts, Bruxelles, febr.-maj 1995. Lån fra Kort- og Billedafdelingen.

Danefæ, Nationalmuseet, 1. marts - 15. oktober 1995. Lån fra Danske Afdeling.

Hans Henny Jahnn, "Alten Handelshof", Leipzig, 23. marts - 23. april 1995. Lån fra Musikafdelingen.

Illustrationen på næste side:

For nylig er til Boghistoriske Samlinger erhvervet et prøvetryk til en udgave af Froissarts krønike, oversat til engelsk af Lord Berner. Det var en af de udgaver, som William Morris (1834-96) arbejdede på i sine sidste år, men som det ikke lykkedes ham at gøre færdig. Efter hans død udsendte Kelmscott Press i 1897 dette prøvetryk på pergament i 162 eksemplarer. Teksten er sat med den af Morris designede såkaldte "Chaucer Type". I den stiliserede blomsterbort er på den ene side indsat det franske, det tysk-romerske riges og det engelske våben. På den anden side ses tre engelske adelsvåben.

HERE BEGYNNEETH THE PROLOGE OF SYR JOHAN FROISSART OF THE CHRONICLES OF FRANCE, ENGLANDE, AND OTHER PLACES ADJOYNYNGE

The first Chaptre

THAT the honorable and noble adventures of featis of armes, done & achyued by the warres of fraunce and Englande, shulde notably be inregistered, and put in perpetuall memory, whereby the prewe & hardy may have ensauple to encourage them in theyr well doying, I syr Johan froissart, wyll treat and recorde an hystory of great louage and preyse: but, or I begyn, I require the sauour of all the worlde, who of nothyng created al thynges, that he wyll gyue me suche grace and vnderstandyng, that I may continue and perdeuer in such wyse, that who so this proces redeth or hereth, may take pastauce, pleasure, and ensauple. It is said of trouth, that al buyldynges are masoned & wroughte of dyuerse stones, and all great ryuers are gurged and assembled of diuers surges and sprynges of water: in lyke wyse all sciences are extraught & compiled of diuerse clerkes, of that one wryteth, another paraventure is ignorant; but by the famous wrytyng of auncient auctours, all thyng is ben knowen in one place or other.

JHAN to attayne to the mater that I haue entreprised, I wyll begyn, fyrst, by the grace of God and the blessed Virgyn our Lady Saynt Mary, from whom all comfort and consolation procedeth, and wyll take my foundation out of the true cronicles somtyme compiled by the right reuerend, discrete and sage maister Johan la Bele, somtyme chanon in Saint Lambartis of Liege, who with good herte & due diligence dyd his true deuoure in wrytyng this noble cronicle, and dyd contynue it all his lyfes days, in folowyng the trouth as nere as he myght, to his great charge and coote in seluyng to procure and to haue the perfight knowledg thercof. He was

also in his lyfes days welbeloued, and of the secret counsaile with the lorde sir Johan of Haynaulte, who is often remembred, as reason requyret, here after in this bolte; for of many fayre & noble auentures he was chiefe causer, & to the kyng right nigh, & by whose meane the said syr Johan la Bele myght well knowe and here of many dyuers noble dedes. The whiche here after shal be declared.

TROUTH it is, that I, who haue entreprised this bolte to ordeyne for pleasure and pastauce, to the whiche alwayes I haue been inclyned, & for that intent I haue folowed and frequented the company of dyuerse noble & great lordes, as well in fraunce, Englande, and Scotlande, as in diuerse other countries, and haue had knowledg by them, and alwayes to my power iustly haue inquired for the trouth of the dedis of warre and auentures that haue fallen, and specially syth the great batell of Poytyers, where as the noble kyng Johan of france was talyng prisoner, as before that tyme I was but of a yonge age or vnderstandyng. Howe be it I toke it on me as soone as I come from scole, to wryte and recite the said bolte, & bare the same compyled into Englande, and presented the volume thereof to my Lady Phelyppe of Heynaulte, noble queene of Englande, who right amably receyved it to my great profite & auancement.

AND it may be so, that the same bolte is nat as yet examyned nor corrected so iustely as suche a case requyret: for featis of armes derely bought & achyued, the honor therof ought to be gyuen & truly deuoted to them that by prowes & hard trauallye haue deserued it. Therefore to acqyte me in that behalf, & in folowyng the trouth as nere as I can, I Johan froissart haue entreprised this hystory on the forsaid ordynaunce & true fundacion, at the instaunce and request of a dere lorde of myn, Robert of Namure, knyght, lorde of Bewfort, to whom entierly I owe loue and obeysaunce, & God graunt me to do that thyng that may be to his pleasure. Amen.

Here spekethe the auctour of suche as were most valiant knyghtis to be made mencion of in this bolte. Capitulo II.

AL noble hertis, to encourage & to shewe them ensauple and mater of honour, I Syr Johann froissart begynne to speke after the true report and relation of my maister Johan la Bele, somtyme Chanon of Saynte Lambertis of

Personalia

Forskningsbibliotekar Henrik Dupont deltog 17. - 18. jan. 1995 i SDF's lederkursus i Fredericia.

Førstebibliotekar Ingrid Fischer Jonge deltog 16. febr. i Kulturministeriets Kanal-møde vedrørende *Den nye kunst, de nye kunstnere*.

Forskningsbibliotekar Michael Fjeldsø overværede 28. febr. - 7. marts 1995 efter indbydelse fra The Sarasota Opera og som repræsentant for Carl Nielsen Udgiven de afsluttende prøver og premieren på Carl Niensens opera *Maskarade* i Sarasota, USA, og holdt i tilslutning hertil et foredrag om Carl Niensens musik.

Førstebibliotekar Ulf Haxen er indtrådt i arbejdsgruppen vedr. *Kulturarrangementer under Statsbesøg* m.v. under Udenrigsministeriet; er medarbejder ved *Den Store Danske Encyclopædi*.

Forskningsleder Niels Martin Jensen var 24. - 25. jan. 1995 på tjenstligt besøg ved *Johannes Brahms Gesamtausgabe*, Musikwissenschaftliches Institut der Universität Kiel; deltog 3. - 9. april 1995 i symposiet *Die Musik zwischen beiden Weltkriegen und Slavko Osterc* i Ljubljana.

Fagreferentvikar Christian Kaatmann holdt 1. marts 1995 et foredrag om *Dansk og tysk i arkitekturen 1850-1940*, i Haderslev.

Afdelingsbibliotekar Lene Knudsen deltog 26. - 31. marts 1995 i Informations/uddannelsesseminar i Luxembourg/Bruxelles.

Overbibliotekar Erland Kolding Nielsen

deltog 6. jan. 1995 i jubilæumsmøde i Det Kongelige Danske Selskab for Fædrelandets Historie på Christiansborg i Dronningens Håndbibliotek i anledning af 250-året for Selskabets stiftelse; deltog 16. jan. 1995 i medlemsmøde og generalforsamling i Sektorforskningens Direktørkollegiums Program; deltog 20. jan. 1995 i Nordisk IFLA-møde i DF-regi på Danmarks Biblioteksskole; deltog 23. jan. 1995 i indvielsen af Aalborg Universitetsbiblioteks nye bygning; deltog 29.-30. jan. 1995 i LIBER Executive Board-møde på Staats- und Universitätsbibliothek, Göttingen; deltog 1.-3. marts 1995 i forårskonference for Den statslige Direktørkreds om Lederes råderum, på Hotel Trouville, Hornbæk; fik 14. marts 1995 overrakt Den Symbolske Globus til Det kongelige Bibliotek fra FN's Verdenstopmøde om social udvikling; deltog 23.-24. marts 1995 i Danmarks Biblioteksforenings årsmøde og generalforsamling i Odense Koncerthus; deltog 29. marts 1995 i møde i Wissenschaftliches Beirat der Eutiner Landesbibliothek.

Forskningsstipendiat Ole Kongsted har foretaget forskningsrejser til Rostock, Güstrow, Schwerin, Wismar, Kiel, Flensborg 18. - 28. jan. 1995; til Österreichisches Nationalbibliothek, Wien 4. - 11. marts 1995; til Rostock, Güstrow, Schwerin, Wismar, Kiel, Flensborg 12. - 18. marts 1995; holdt 11. febr. 1995 i DR foredrag om *Frederik IV og musikken*.

Forskningsleder John T. Lauridsen er

febr. 1995 indvalgt i *Jysk Selskab for Histories præsidium*; holdt 22. febr. 1995 foredraget *De danske nazisters kamp for en dansk national identitet* i Jysk Selskab for Historie, på Erhvervsarkivet i Århus; er 1. marts udnævnt til forskningschef.

Bevaringschef Jonas Palm deltog 26. - 28. febr. 1995 i *Restoration 95 - International Exhibition and Conference for Professionals and Owners of Historic Homes and Collections*, i Boston, MA, og holdt et foredrag *Digital Restoration of Photographic Information*; deltog 2. - 5. marts 1995 i *1995 Winter Meeting of the American Institute of Conservation, Photographic materials Group*, i Washington, D.C; besøgte samtidig Library of Congress' Preservation Directorate og Preservation Research and Testing Office.

Cand.jur. Hanne Palsøe er 1. jan. 1995 ansat som turnusfuldmægtig i Administrationsafdelingen.

Overarkivar Birgitte Possing har bidraget til DRs undervisningsserie Danskernes historie, afsnit 9: *Maskinernes indtogsmarch*.

Fg. afdelingsleder Stig T. Rasmussen deltog 17. januar 1995 i en temadag på Danmarks Biblioteksskole om *Informationssøgning om det moderne Mellemøsten* og præsenterede her en oversigt over de relevante søgemuligheder på Det kongelige Bibliotek; var i perioden 10. marts - 9. april 1995 frikøbt af Nationalmuseet til forberedelse af en udstilling med tilhørende publikationer under titlen *Den arabiske rejse - danske forbindelser med den islamiske verden i 1000 år*. Udstillingen er én af tre store udstillinger, der i 1996 arrangeres af Nationalmuseet, Forhi-

storisk Museum Moesgård og Davids Samling.

Bibliotekar Thilde Skjøth kunne 16. jan. 1995 fejre 40 års jubilæum som ansat på Det kongelige Bibliotek.

Forskningsbibliotekar Ann R. Welling kunne 13. febr. 1995 fejre 25 års jubilæum i statens tjeneste.

Bibliotekar Liwiria Wionczek kunne 1. marts 1995 fejre 25 års jubilæum som ansat på Det kongelige Bibliotek.

Overbibliotekar Erland Kolding Nielsen og udviklings- og planlægningschef Karl Krarup deltog 7. - 8. febr. 1995 i konference om *Forskningsbibliotekernes rolle i informationssamfundet* på Middelfart Parkhotel.

Førstebibliotekar Steen Bille Larsen og kst. førstebibliotekar Bodil Koch deltog 8. - 10. febr. 1995 i nordisk møde *Folkebibliotek som brugere av nasjonalbibliotek*, i Mo i Rana, Norge.

Førstebibliotekarerne Ingrid Fischer Jonge og Grethe Jacobsen og afdelingsbibliotekar Lisbeth Hansen deltog 21. febr. 1995 på Danmarks Biblioteksskole i konferencen *Revision af oplysningsloven*, arrangeret af Biblioteksparaplyen.

Forskningsbibliotekarerne Henrik Horstbøll, Henrik Laursen og Hans Kristian Mikkelsen deltog 27. marts - 2. april 1995 i studierejse fra Danmarks Biblioteksskole til London, Oxford og Cambridge med besøg ved British Library, University of London, National Gallery, Blackwell publ., Bodleian Library, Cambridge University Library, Scott Polar Institute m.m.